

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 16 april 1932 kl. 10 f. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, angående viss komplettering av föreskrifterna om märkning av utländska köttvaror.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till dess femte tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 404, hava herrar *Heiding* och *Olsson* i Golvvasta hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan komplettering av föreskrifterna angående märkning av utländska köttvaror m. m., att i affärer, där dylika varor saluhållas, skall finnas tydligt anslag om att utländska köttvaror försäljas.

Motionen.

I första kammaren har herr *Henriksson* m. fl. väckt en likalydande motion nr 284.

Motsvarande motion i första kammaren.

I fråga om de skäl, som motionärerna anfört som stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

Förevarande fråga har, delvis i annat sammanhang, redan tidigare varit föremål för behandling.

Frågans tidigare behandling.

Sedan Kungl. Maj:t genom förordning den 30 september 1921 (nr 581) meddelat bestämmelser i fråga om kontrollen vid införsel av köttvaror och djurfett samt i anslutning därtill utfärdat vissa följdförfattningar, väcktes vid 1928 års riksdag förslag (motionerna I: 214 och 374 samt II: 51 och 131) om skärpta bestämmelser i ämnet. Bland dessa förslag avsåg ett utfärdande av föreskrift, att i lokal, där från utlandet infört kött eller kött av inom landet slaktade, importerade djur eller därav framställda varor saluhållas, skall finnas ett för allmänheten tydligt anslag, att där försäljes utländskt kött. Efter behandling av ifrågavarande motion beslöt 1928 års riksdag att till Kungl. Maj:t avlåta skrivelse (nr 255) med hemställan om vidtagande av åtgärder av i skrivelsen närmare angivet innehåll. Riksdagen anförde därvid bland annat följande. Den köpande allmänhetens intresse att veta, varifrån en viss vara härstammar, syntes vara tillgodosett beträffande importerat kött och kött efter importerade levande djur. Däremot vore icke det nämnda intresset, som måste anses vara särskilt stort, då det gäller livsmedel, tillgodosett beträffande varor, framställda av sådant kött. Riksdagen ansåg sig böra förorda vissa bestämmelser, vilka givetvis måste närmare övervägas, kompletteras och utformas av Kungl. Maj:t. Sålunda ansåg riksdagen, att på varje färdig vara — såsom korv, sylta, kon-

server eller annat — i vilken helt eller delvis ingår importerat kött eller kött efter importerat djur, bör omedelbart eller å varans förpackning anbringas en stämpel eller ett märke utvisande varans utländska ursprung, t. ex. "Import" eller hellre "Utländskt". Vidare borde i varje butik eller annat försäljningsställe, där dylika varor eller från utländska djur härrörande kött saluhållas, finnas ett för allmänheten tydligt anslag, att där försäljas utländska köttvaror. Anslaget borde vara tillräckligt stort och skriften tydlig, exempelvis som i Danmark "tryckt i svart färg på vit botten med 75 mm. höga, tydliga, kraftiga och lättläsliga bokstäver".

Kungl. Maj:t utfärdade i anledning av riksdagens berörda skrivelse åtskilliga författningar i ämnet (Sv. förf.-samling 1928: 352, 353 och 354), vilka trädde i kraft den 1 november 1928.

Dessa av Kungl. Maj:t gjorda författningsändringar överensstämde med av riksdagen genom ovannämnda skrivelse angivna åtgärder med undantag bl. a. just av önskemålet av att i försäljningslokal, varest kött och varor, framställda helt eller delvis av importerat kött eller djurfett, saluhålles, borde finnas ett för allmänheten tydligt anslag av visst i skrivelsen närmare angivet slag.

Efter det ovanberörda tre kungl. kungörelser av år 1928 utfärdats, återupptogs vissa förhandlingar med Finland, vid vilka överenskommelse träffades uti de frågor, som legat till grund för förhandlingarna.

Till synes på grundval av det resultat, som uppnått vid sagda förhandlingar, utfärdade Kungl. Maj:t den 4 januari 1929 tre kungl. kungörelser, nr 1—3, genom vilka gjordes den ändringen uti kungl. kungörelserna nr 352—354, att den stämpel eller det märke, varmed utländskt kött och varor, härrörande från dylikt eller djurfett, skulle förses, skulle innehålla antingen ordet "Utländskt" eller, därest importören det begärde, ord, som avsåge det land, från vilket djuret införts.

Samtidigt med utfärdandet av dessa ändrade bestämmelser rörande stämplingen avlät Kungl. Maj:t till överståthållarämbetet och vissa länsstyrelser skrivelser, enligt vilka det skulle åligga dessa myndigheter att tillse, att beredning av köttvaror, som införts genom den hävdvunna gränshandeln mellan Sverige och Finland, icke finge försvåras genom vidtagande av särskilda åtgärder, som kunde verka hindrande för dess saluhållande i riket, såsom genom köttets förvarande och beredande uti särskilda lokaler i enlighet med de bestämmelser, som trädde i kraft den 1 november 1928.

Vid 1929 års riksdag väcktes inom riksdagens andra kammare motion *dels* (II: 196) med hemställan, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att de i 1928 års riksdagsskrivelse ifråga om köttimporten begärda åtgärderna måtte till alla delar genomföras, *dels ock* (II: 332) med hemställan, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att det täcktes Kungl. Maj:t upphäva de på grund av riksdagsskrivelsen nr 255 år 1928 tillkomna

kungörelserna nr 352—54 av den 13 september och i deras ställe utfärda bestämmelser i huvudsaklig överensstämmelse med de före dessa kungörelsers ikraftträdande gällande.

Andra kammarens andra tillfälliga utskott, till vilket ifrågavarande motioner hänvisats, anförde bl. a., att utskottet funnit, att, sedan riksdagen till Kungl. Maj:t avlåtit sin nämnda skrivelse 1928, vissa förhandlingar med köttexporterande grannländer förekommit samt hithörande frågor därigenom torde hava blivit reglerade, det icke vore påkallat, att åtgärder i enlighet med nyssnämnda motioner (II: 196 och 332) företoges. Utskottet hemställde därför, att motionerna icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda. Med bifall här till avslog andra kammaren motionerna.

Härefter har frågan icke varit föremål för riksdagens prövning.

Under den tid, som gått till ända, sedan denna fråga senast var föremål för riksdagens och myndigheternas prövning, har det svenska jordbrukets ekonomi starkt försämrats, och den rådande världskrisens verkningar hava numera gjort sig kännbara på ett sätt, som ännu för ett par år sedan knappast kunde förutses.

Utskottet.

Den synnerliga vikt, som spörsmålet om åtgärder för tillgodoseende av jordbruksnäringens intressen under dessa förhållanden måste tillmätas, har av utskottet noga uppmärksamrats. Härvid har utskottet funnit, att skäl tala för den i motionen föreslagna åtgärden, men att också andra faktorer i detta sammanhang kräva hänsyn.

Utskottet, som i detta sammanhang beaktat, att vissa förhandlingar med köttexporterande länder förekommit, varigenom hithörande frågor blivit reglerade, anser sig ej kunna med säkerhet avgöra, huruvida åtgärder i det i motionen avsedda syftet för närvarande låta sig med fördel genomföras.

Med hänsyn till vad ovan anförts får utskottet i anledning av ifrågavarande motion nr 404 hemställa,

att andra kammaren måtte besluta om skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan, att Kungl. Maj:t ville taga under övervägande, huruvida omständigheterna numera medgiva utfärdandet av bestämmelser i det syfte, som i förevarande motion avses.

Stockholm den 11 april 1932.

På utskottets vägnar:

ARVID GARDELL.

Närvarande: herrar Gardell i Stenstu, Lundquist i Rotebro, Hållgren, Berg, Lundbom, Petersson i Storgården, Mårtensson, Lundström*, Andersson i Lindome och Selberg.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar Hällgren, Berg, Lundbom och Mårtensson, vilka ansett, att utskottets yttrande bort erhålla följande lydelse:

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, var den i motionen nr 404, andra kammaren, åsyftade bestämmelsen medtagen uti riksdagens skrivelse till Kungl. Maj:t nr 255, 1928. I anledning av denna riksdagens skrivelse har Kungl. Maj:t, delvis efter vissa förhandlingar med Finland, utfärdat reglerande föreskrifter för till riket införda köttvaror m. m. Härvid har givetvis Kungl. Maj:t även haft under omprövning det i riksdagens skrivelse av år 1928 omförmälda och i motionen åsyftade förslaget om särskilda anslag i affärerna, där utländska köttvaror saluföras.

I den mån detta förslag icke kunnat vinna beaktande förutsätter utskottet, utan att intaga någon bestämd ståndpunkt rörande lämpligheten av den föreslagna åtgärden, att Kungl. Maj:t vid ett framtida ordnande av hithörande frågor tager förslaget till förnyat övervägande.

Med hänsyn härtill och i likhet med den ståndpunkt riksdagen intog år 1929, när dessa bestämmelser voro föremål för förnyad behandling, samt efter inhämtande av ytterligare upplysningar, anser utskottet det icke vara påkallat med en förnyad framställning till Kungl. Maj:t.

Utskottet får sålunda hemställa,

att motionen nr 404 icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.